UDRUGA POSLODAVACA U ZDRAVSTVU HRVATSKE
www.upuz.hr
Savska c. 41/VII, 10000 ZAGREB
poštanski pretinac 878
e-mail: info@upuz.hr
IBAN: HR2523600001101235488
Matični broj: 3279855
OIB: 32787730056
ZAGREB SAVSKA 41/7

CENTRALA	6311-550
	6176-100
FAX	6176-659
Direktor	6311-551
Pravna služba	6311-570
Poslovna tajnica	6311-561
Računovodstvo, narudžbe i pretplata	6311-556

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
Zagreb, Ksaver 200a
n/p ministrice: doc.dr.sc. Irena Hrstić, dr.med.
e-pošta: kabinet@miz.hr

Broj: 379/I-9/26
Zagreb, 24.11.2026.

Predmet: Osiguravanje i zadržavanje potrebnog specijalističkog kadra te zaštita sredstava uloženih u njegovo usavršavanje

Poštovana ministrice doc.dr.sc. Irena Hrstić, dr.med.,

nastavno na ranije dostavljene dopise Udruge poslodavaca u zdravstvu Hrvatske (u daljnjem tekstu: Udruga), upućene županijama, koji su Vam dostavljeni na znanje, a odnosili su se na potrebu pravodobnog planiranja i osiguravanja financijskih sredstava za specijalističko usavršavanje zdravstvenih radnika u domovima zdravlja i zavodima za javno zdravstvo, ovim putem želimo dodatno ukazati na pitanja koja se odnose na osiguravanje i zadržavanje potrebnog specijalističkog kadra u zdravstvenim ustanovama.

Prema saznanjima ove Udruge, na razini velikog dijela županija postoji spremnost za osiguravanje sredstava za specijalističko usavršavanje zdravstvenih radnika, osobito u deficitarnim specijalističkim djelatnostima i za potrebe primarne zdravstvene zaštite. Međutim, pritom se kao važno pitanje ističe potreba osiguravanja odgovarajućih uvjeta kojima bi se omogućilo ostvarivanje svrhe takvog ulaganja, odnosno osiguravanje potrebnog specijalističkog kadra zdravstvenim ustanovama i područjima za čije se potrebe specijalističko usavršavanje financira. Također je potrebno razmotriti način zaštite javnih sredstava uloženih u specijalističko usavršavanje u slučaju prestanka radnog odnosa, odlaska specijalizanta tijekom usavršavanja ili odlaska specijalista prije isteka ugovorene obveze rada.

Navedena problematika nije ograničena isključivo na domove zdravlja i zavode za javno zdravstvo, već je prisutna i u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti. Osobito dolazi do izražaja u manjim sredinama i manjim bolničkim ustanovama, koje se u privlačenju i zadržavanju specijalističkog kadra suočavaju s konkurencijom većih i kadrovski atraktivnijih zdravstvenih ustanova, osobito kliničkih bolnica i kliničkih bolničkih centara. Odlazak specijalista iz manjih bolničkih sredina u takve ustanove dodatno otežava osiguravanje kontinuiteta i dostupnosti zdravstvene zaštite na lokalnoj razini. Pritom je potrebno uvažiti različit osnivački položaj zdravstvenih ustanova: županije, odnosno Grad Zagreb, osnivači su domova zdravlja i zavoda za javno zdravstvo, dok su osnivačka prava nad općim bolnicama od 1. siječnja 2024., sukladno članku 86. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 33/23), prenesena na Republiku Hrvatsku, koja je osnivač i kliničkih bolnica te kliničkih bolničkih centara. Specijalne bolnice mogu imati različite osnivače. Neovisno o tim razlikama, zajednički ostaje **problem osiguravanja dostatnog specijalističkog kadra i zaštite sredstava uloženih u njegovo usavršavanje.**

U vezi s navedenom problematikom potrebno je razmotriti važeći normativni okvir. Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, br. 100/18., 125/19., 133/20., 147/20., 136/21., 119/22., 156/22., 33/23., 145/23., 36/24. i 102/25.; u daljnjem tekstu: Zakon) uređuje planiranje specijalističkog usavršavanja, uvjete odobravanja specijalizacija, međusobna prava i obveze poslodavca i zdravstvenog radnika te pojedine slučajeve naknade troškova specijalizacije.

Člankom 181. Zakona propisano je da se **Nacionalni plan specijalističkog usavršavanja donosi i na prijedlog predstavničkih tijela jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba**, dok se člankom 182. uređuju uvjeti odobravanja specijalizacija i donošenje godišnjeg plana potrebnih specijalizacija. Pritom članak 182. stavak 2. izričito predviđa mogućnost odobravanja specijalizacije za vlastite potrebe upravnih tijela jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba nadležnih za zdravstvo.

Člankom 186. Zakona propisana je obveza sklapanja ugovora između zdravstvene ustanove kao poslodavca i zdravstvenog radnika o međusobnim pravima i obvezama vezanima uz specijalističko usavršavanje. Istim člankom propisano je da obveza rada nakon završetka specijalističkog usavršavanja i položenog specijalističkog ispita ne može biti ugovorena u trajanju duljem od propisanog vremena trajanja specijalizacije, kao i da ugovor ne smije sadržavati odredbe kojima se utvrđuju dodatne financijske obveze zdravstvenog radnika.

Nadalje, člancima 187. i 189. Zakona uređena je **obveza pribavljanja prethodne suglasnosti Ministarstva u slučaju prelaska specijalizanta odnosno specijalista u drugu zdravstvenu ustanovu prije isteka propisanog odnosno ugovorenog razdoblja, pri čemu se, među ostalim, uzima u obzir potreba za zdravstvenim radnikom na području osnivača zdravstvene ustanove**. Člancima 188. i 190. propisana je obveza naknade troškova specijalizacije zdravstvenoj ustanovi u kojoj je zdravstveni radnik prethodno bio zaposlen, dok je člankom 190.a uređena posebna iznimka od obveze naknade troškova u slučajevima propisanima tim člankom.

Člankom 191. Zakona utvrđene su vrste troškova specijalizacije te je propisano da ih snosi podnositelj prijedloga za odobrenje specijalizacije iz članka 182. stavaka 1. i 2. Zakona.

Unatoč navedenim zakonskim rješenjima, smatramo da je potrebno dodatno razmotriti i preciznije urediti položaj jedinica područne (regionalne) samouprave i drugih subjekata koji osiguravaju sredstva za specijalističko usavršavanje, osobito u slučajevima kada financiraju usavršavanje zdravstvenog radnika zaposlenog u zdravstvenoj ustanovi, a sami nisu njegov poslodavac niti su formalni podnositelji prijedloga za odobrenje specijalizacije.

Jedinice područne (regionalne) samouprave koje ulažu javna sredstva u specijalističko usavršavanje mogu biti izložene riziku da se, u slučaju odlaska zdravstvenog radnika iz ustanove za čije je potrebe usavršavanje financirano, svrha takvog ulaganja ne ostvari, a da pritom nije jasno uređen način zaštite njihova financijskog udjela. Takva okolnost može destimulirati daljnje financiranje specijalizacija, iako za to postoji stvarna potreba i spremnost, čime se posljedično može otežati dugoročno kadrovsko planiranje i osiguravanje dostupnosti zdravstvene zaštite.

Slijedom svega naprijed navedenog, predlažemo da Ministarstvo zdravstva razmotri mogućnosti unapređenja postojećeg sustava planiranja i provedbe specijalističkog usavršavanja radi zadržavanja potrebnog specijalističkog kadra u zdravstvenim ustanovama i sredinama u kojima je najpotrebniji, za čije je potrebe

usavršavanje financirano, te uspostave odgovarajućeg mehanizma zaštite sredstava ustanova ili tijela lokalne i regionalne samouprave te drugih subjekata koji sudjeluju u njegovu financiranju, u slučajevima kada se, unatoč poduzetim mjerama, svrha ulaganja ne ostvari.

Pritom je potrebno osigurati ravnotežu između interesa za zadržavanje specijalističkog kadra i zaštite javnih sredstava, uz puno uvažavanje prava zdravstvenih radnika na mobilnost i bez uvođenja dodatnih financijskih obveza protivno članku 186. stavku 4. Zakona.

S poštovanjem,

UDRUGA POSLODAVACA U ZDRAVSTVU HRVATSKE • ZAGREB

Direktor:
mr. Dražen Jurković, dr. med.

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Arhiva, ovdje